

“LASTİKLERİNİZE EVLAT MUAMELESİ YAPIN”

Karlı ve buzlu zeminlerde araç nasıl kullanılır? Lastik seçimlerimizi nasıl yapmalıyız? Lastiklerimizi nasıl muhafaza etmeliyiz? Radyo Trafik’te yayınlanan “Trafikte Yaşam” programında bu sorulara yanıt arandı.

Hafta sonu yurdun büyük bir bölümünü etkisi altına alan kar yağışı, kentlerde ve şehirler arası yollarda ulaşımda aksamalara neden oldu. Durum böyle olunca, “Karlı ve buzlu zeminlerde nasıl araç kullanılmalı?” sorusu gündemin ilk sıralarına yerleşti. Türkiye’nin ilk ve tek trafik radyosu Radyo Trafik, uzman görüşüyle bu soruya yanıt aradı. “Trafikte Yaşam” programında Radyo Trafik Genel Yayın Yönetmeni Cezayir Doğan’ın sorularını yanıtlayan İleri Sürüş Teknikleri Uzmanı Mert İntepe önemli uyarılar yaptı.

“ÖNCELİKLE KAFAMIZI DEĞİŞTİRMEMİZ LAZIM”

En önemli faktörün araçların kış şartlarına doğru şekilde hazırlanması olduğunu belirten Mert İntepe, “Öncelikle kafamızı değiştirmemiz lazım. Aracımızın, tüm aksamlarından, sıvıların kontrolüne kadar bakıma ihtiyacı var. Biz hep kış bastırıldığında bu bakıma ihtiyaç duyuyoruz. 4 adet iyi bir kış lastiği olmayan birinin trafiğe çıkması emniyetli değil. Dünyanın gelişmiş ülkelerinde trafiğin bir yaz gününde ilerleyebildiği gibi kış gününde de emniyetli gidebilmesi için kış lastiğinden başka birincil çözüm yok!” şeklinde konuştu.

KAR VE KIŞ LASTİĞİ

İleri Sürüş Teknikleri Uzmanı İntepe, kış ve kar lastiği kavramlarının karıştırıldığına vurgu yaparak, “Kış lastiği, halk arasında bazen kar lastiği diye tabir ediliyor. Karda iş yapar, karda çalışır gibi algılanıyor. Hayır efendim, bunların adı kış lastiği... Hava soğuk da olsa ayaz da olsa yağmur da olsa fren kabiliyetini, tutunma kabiliyetini, viraj kabiliyetini artırır. O yüzden bunların adı kar lastiği değildir.” ifadelerini kullandı.

ÖN VE ARKA LASTİKLER ARASINDAKİ TÜR FARKI

“Aracın az kullanıldığı gerekçesiyle sadece 2 lastiğin yeni olmasının yeterli olduğu düşüncesi yanlıştır.” diyen İntepe, ön lastiklerin yaz, arka lastiklerin kış lastiği olmasının, farkında olmadan aracın savrulmasına sebebiyet vereceğini aktardı.

LASTİKLER NASIL MUHAFAZA EDİLMELİ

İleri Sürüş Teknikleri Uzmanı Mert İntepe, lastiklerin saklanma koşulları hakkında doğru bilinen yanlışlara da değindi:

“Hiçbir imkanınız yoksa en basitinden lastiklerinizi evdeki çöp torbalarının içine tekli olarak koyun, ağzını bağlayarak hava almamasını, böylece de rutubet ve nemden uzak kalmasını

sağlarsınız. Güneş ışınlarından, soğuktan ve sıcaktan uzak tutacak bir yerde saklayıp lastiklerinizi depolayabilirsiniz. “Lastik Otel” uygulaması yapan bazı işletmelerde, sadece depoya atılarak lastikler muhafaza ediliyor. Lastikleri bir depoda bekletmek yeterli değildir. Gereğinden fazla lastiği üst üste koyarsanız lastiğin ham maddesi ve hamurunda ezilmeler olur. O ezilmeler, bükülmeler lastikte rutubetle beraber tutunma sorunları yaratır. Yani lastiğe para vermek yetmiyor, onlara evlat muamelesi yapmamız lazım.”

“BUZLU ZEMİNDE HER ŞEY OLABİLİR”

Yola çıkıldığında araçta kış lastiği de olsa bir fren testi yapmanın önemine değinen İntepe, “Lastiğin kapalı bir yerde durduktan sonra açık alana çıkıp soğuğu hissettiğinde verdiği tepki önemlidir. Zeminin durumunu bilmek, takip mesafesini dizayn etmemizi sağlar. Her koşul için bir çözüm var ama buzlu zeminler için aynı şeyleri söyleyemeyiz. Dünyadaki bütün makaleleri de okusak “yavaşlayın” demekten başka bir uyarıda bulunamıyoruz. Çünkü kimse buza fiziki olarak bir veri yükleyemiyor. Buzda her şey olabilir. Böyle bir yoldaysak en güzeli güzergah değiştirmektir.” uyarısında bulundu.

BUZDA KAYAN ARACA NASIL MÜDAHALE EDİLMELİ?

Mert İntepe, buzda kayan araca öncelikle erken fren yaparak müdahale edilmesi gerektiğini söyledi. “Buzda fren yapmayacaksak neden kış lastiği aldım ben?” diyen İntepe, “Buzda kaymamızın sebebi, yaklaşım hızımızın zemine göre fazla olması. İster istemez ‘frene basmayın’ demek bana göre ‘evden çıkmayın’ demek. Yola çıkan her sürücü frene basacak. Buzda frene bastığınızda pedalda titreme olacak ve ses gelecek. Hiç korkmadan frene sertçe basmanız gerekiyor ki; araç kaygan bir zeminde gittiğini anlayabilsin.” değerlendirmesini yaptı. Kardan yeni temizlenen yolda, temizlenen noktanın en tehlikeli yer olduğuna da vurgu yapan Mert İntepe, “Kar temizlendikten sonra yolun buzlanma ihtimali oldukça yüksektir. Önümüzde bir araç karda iz açmışsa o izin üzerinden gitmek yerine lastiklerime güveniyor ve hızım da doğruysa basılmamış kar üzerinde gitmek, tutunma daha fazla olduğu için güvenlidir.” dedi.

KAYGAN ZEMİNLERDE OTOMATİK VE MANUEL ARAÇ KULLANIMI

İleri Sürüş Teknikleri Uzmanı İntepe, otomatik şanzımanlı araçlarda kalkış için 2. vitesin tercih edilmesinin patinajı önleyeceğini kaydetti. İntepe’ye göre, manuel şanzımana sahip araçlarda ise 1. viteste gaz vermek yerine debriyajın kavrama noktasında kalkış yapmak gerekiyor.

KIŞ LASTİĞİ ALIRKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

Radyo Trafik Gönüllü Muhabirlerinden gelen soruları da yanıtlayan Mert İntepe, kış lastiği alırken dikkat edilmesi gereken hususları şu şekilde sıraladı:

“Lastiğin yanak kısmında M+S harflerini görmek gerekir. Bu ibare lastiğin kış lastiği hamurundan üretildiğini gösterir. M+S ibaresinin yanı sıra dağ figürünün içerisinde kar tanesi

ibaresi de mevcutsa bu, iyi bir kış lastiği olduğunu gösterir. Sonrasında araca uygun ebatlı lastik seğimi de oldukça önemli. Boyut ve ebat seğimi zemine tutunma konusunda önemlidir. Aracımıza göre kış lastiği bulunamadıysa, lastik ebadını büyötmek yerine bir küçöek ebatta lastik tercih etmek gerekir.”